

sumar

semnal

Alexandru Sfârlea
„Omului mileniului III i s-a furat și continuă să i se fure sufletul” 2

editorial

Mircea Arman
Imaginativul colectiv occidental rațional și imaginativul colectiv al popoarelor non-europene (II) 3

filosofie

Viorel Igna
Polemica mimetică între platonism și creștinism (II) 5
Isabela Vasiliu-Scraba
O cuvântare a marginalizatului Heidegger 7

in memoriam

Andrei Marga
„Atunci Virginia Zeani era singura care o putea efectiv concura pe Maria Callas” 10
Adrian Dinu Rachieru
Niculae Gheran, la plecare 11

eseu

Nicolae Iuga
Cum este posibilă o antropologie a morții? 13
Christian Crăciun
Intrare-n muncile de primăvară (II) 14
Iulian Cătălui
Fabula în literatura universală: definiții, etimologie, dimensiune morală și scurtă istorie (III) 16

interviu

Elena Abrudan în dialog cu Ioan Sbârciu
„Totul este artă, tot ce se întâmplă este artă” 18

istoria literară

Radu Bagdasar
Din subteranele creației (VI) 20

social

Ani Bradea
Radu-Anton Maier și exilul cultural românesc 24

poezia

Ion Cristofor 26
Nicolae Mareș – 85 27

cărți în actualitate

Iulian Chivu
Rodica Lăzărescu și captivitatea confesiunilor culante 28
Constantin Cubleșan
„Ninge peste noi cu flori de funingine” 29

comentarii

Adrian Lesenciuc
„sunt elada./ [...] / gândul meu ar putea naște lumea” 30

cartea străină

Ștefan Manasia
Sparta și Atena astăzi.
„Capcana lui Tucidide” instalată din nou 32

teatru

Adrian Țion
Vitrina cu spectacole a Teatrului de Nord 33

film

Călin Stănculescu
Între strălucire și profunzime 34

plastica

Svetlana Maier
Semnul crucii și încrucișarea simbolurilor în creația pictorului Radu-Anton Maier 36

plastica

Semnul crucii și încrucișarea simbolurilor în creația pictorului Radu-Anton Maier

Svetlana Maier

Radu-Anton Maier

Fürstenfeld I, 86 x 121 cm, 2015, acrilic pe pânză

„**A**cum când îmi privesc lucrările, constat că toate crucile mele au o personalitate, sunt încă vii, oferă spectatorului o încărcătură religioasă, care este foarte pronunțată și degajă o santidad suplimentară pânzei pictate. Sufletul lor este ascuns în fiecare valență a lemnului, a nodului, a punctului de intersecție și a reflecției, laolaltă redat cromatic cu pastă și sentiment.” - Radu-Anton Maier

Divers în exprimarea artistică și în abordarea simbolurilor care-i definesc opera, pictorul Radu-Anton Maier (cunoscut cu nume de artist RADU) ne surprinde permanent cu noi interpretări picturale ale unor teme eterne, în care credința joacă un rol însemnat. Făcând școala primară la maici, din copilărie a fost obișnuit cu o atmosferă de o pioșenie și religiozitate accentuate, valențe educative care au lăsat urme adânci în sufletul copilului de atunci, cu vibrații evidente până astăzi.

Creația maieriană ne oferă câteva modalități înrudite de reprezentare a simbolisticii crucii și a integrării ei picturale în opera sa. Una dintre ele

înglobează lucrări care tratează simbolul în sens creștin. Seria numită „Pantocrator” constituie un bun exemplu, în care chipul supradimensional al lui Iisus, „ca rege al universului”, amintește oarecum de răstignirea propriu-zisă, emanând o forță indestructibilă cu origine nestabilă și profunzime imagistică impresionantă. Aici putem încadra și seria de portrete intitulată „Fecioara Maria” (1991), cu un pronunțat caracter iconografic ca simbol al durabilității credinței și al feminității absolute. „Finisarea unei icoane sau plasarea unei cruci într-un peisaj edenic este, pentru mine, o încheiere sui generis a unei slujbe bisericești”, declara pictorul într-una din discuțiile noastre pe tema creației și a creatorului.

Din perspectivă tematică, crucile maieriene sunt „dominante”, „încovoiate” sau „periclitate” ca punct de plecare al unor stări psihice relevante. În lucrarea „Cruci în prăbușire” (2015), pictorul ne atrage atenția asupra provocărilor și conflictelor legate de credință, atât în context istoric și social, cât și în plan personal sau existențial.

Legate între ele sub aspect tematic, topografia crucii și simbolismul acesteia reprezintă o

Continuarea în pagina 35

ABONAMENTE

Prin toate oficiile poștale din țară, revista având codul 19232 în catalogul Poștei Române, sau prin expedierea sumelor: 55,8 lei – trimestru, 111,6 lei – semestru, 223,2 lei – un an, prin mandat poștal pe adresa redacției (Cluj-Napoca, str. Universității nr. 1). Pentru abonamente în străinătate, prețul unui abonament pe un cu o singură expediție pe lună este de 402 lei.

Semnul crucii și încrucișarea simbolurilor în creația pictorului Radu-Anton Maier

metaforă exemplară pentru discursul narativ al pictorului, care completează desăvârșirea imaginii în ochii privitorului. Crengile sugestive și misterioase acoperă întregul spațiu al lucrării „Desfrunzit”, în care punctul focal al crucii sau nodul imaginar distribuie liniile fluide pe un fond cromatic cald, cu gradații de galben și cafeniu, ca mărci ale soarelui și ale pământului și au rolul de a orienta privirea și atenția spectatorului. Ideea de verticalitate redată prin imaginea trunchiurilor solide, dar totuși imaginare, cum se desprinde din lucrarea „Complicitate perimată” (2020), dezvăluie un alt aspect al simbolismului crucii și se manifestă prin leitmotivul arborelui fecund și înălțarea către cer, fixat prin contopirea cu partea de sus a compoziției. În creația lui RADU nuanțele albastrului celest preiau rolul de sevă revigorantă, revărsată în tulpini, pe care o regăsim și în apele oglindite, frecvente în universul pictural maierian, care ne inițiază în misterele elementelor voit dedublate. Ca imagine a lumii, copacul este prezentat cu rădăcinile în ceruri sau pe pământ, ele fiind prevăzute cu o vizibilitate completă ca în „De profundis” (2020) sau în alte lucrări asemănătoare. Majoritatea compozițiilor creează o atmosferă de transcendență, sugerând o lume încremenită, cu tangențe divine și invitând privitorul la o trăire spirituală unică.

Trecerea către un alt simbol din toposul lui RADU vizează împletirea sensurilor crucii cu cele ale nodului. Lanțurile de unire domină prim-planul lucrărilor „Cârligul crucii” (2013) și „Legăturile sorții” (2019), iar trăinicia nodurilor supradimensionate este sugerată prin continuitatea la infinit a frânghiilor care străbat pânza de jos în sus sau de la stânga la dreapta. Durabilitatea lor este dificil de anulat, de parcă doar divinității i-ar fi fost rezervată orice soluție de acest fel, ea fiind pentru artist „nu doar o permanență definitivă, ci și o infinitate a dimensiunilor spirituale predominante”. În lucrarea „Alegoria rozelor” (2021) imaginea trandafirului – un alt element din toposul simbolismului crucii maieriene – este ținută într-un spațiu nebulos, fixată de doua cruci compuse din piroane, frecvente în lucrări precum „Fürstenfeld I” (2015) și „Fürstenfeld III” (2016).

La o analiză de ansamblu este evidentă predicția artistului pentru crucile „sugerate”, „aparente”, „imaginative” sau „intuite” și le regăsim redade sub forma grafică a vegetației divinizate. Astfel acest semn a dobândit un rol important nu doar ca simbol cu încărcătură spirituală ca în exemplele menționate, ci și ca instrument compozițional, de organizare a spațiului pictural, având funcția de a crea echilibru și simetrie în cadrul imaginii. În lucrările „Buchet V” (2019), „Buchet VI” (2019), „Vegetație VI” (2017) și „Apus întârziat IV” (2021) utilizarea semnului crucii ca element structurant al compoziției împarte pânza în secțiuni egale, conferind astfel un sentiment de armonie și ordine, de unde și preferința artistului pentru formatul pătrat al tablourilor, un spațiu perfect cu laturi absolut egale.

Radu-Anton Maier

Portret

Fie că sunt folosite într-un context religios, cultural, provocator sau abstract, totalitatea viziunilor metafizice maieriene, consolidate în jurul simbolisticii crucii, a nodului și a reflecției în apă, ne îngăduie să descifrăm personalitatea artistului Radu-Anton Maier - un arhitect desăvârșit al propriului univers pictural. Sinonimia și complementaritatea leitmotivelor intersectează întreaga sa creație pentru a comunica mai mult decât se vede și pentru a crea un efect de coerență sau de tensiune și contrast.

Vă invit să descoperiți multitudinea sensurilor abordate în acest articol în expoziția cu aceeași temă, care va fi deschisă iubitorilor de artă în luna mai, în Galeria RADUART. Pentru informații suplimentare în legătură cu pictorul Radu-Anton Maier accesați adresa web www.raduart.com.

Radu-Anton Maier

Cârligul crucii, 68 x 100 cm, 2013, acrilic pe pânză

TRIBUNA

Director fondator: Ioan Slavici
Revistă de cultură • serie nouă • anul XXII • 16-30 aprilie 2023

495

Consiliul Județean Cluj

7 lei

www.revistatribuna.ro

Radu-Anton Maier și exilul cultural românesc

Ani Bradea

Isabela Vasiliu-Scraba
**O cuvântare
a marginalizatului
Heidegger**

Adrian Dinu Rachieru
**Niculae Gheran,
la plecare**

Elena Abrudan în dialog cu Ioan Sbârciu
**„Totul este artă,
tot ce se întâmplă este artă”**

Ilustrația numărului: Radu-Anton Maier